

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front Lapja

Tildy Zoltán Szegeden

H 237.

ly 233-3

A Kisgazdapárt elnöke országos jelentőségű beszéd keretében ismerlette a magyar demokrácia feladatait

Ossze kell fognunk minden magyar erőt az ország újjáépítésére és a reakcióval való végleges leszámolásra

Balogh István dr és Ortutay Gyula beszéde a kisgazdapárt szegedi nagygyűlésén

(Szeged, június 30) A Független Kisgazda, Földműves és Polgári Part Páter-Pál napján nagygyűlést rendezett Szegeden a városi színházban. Tildy Zoltán, a párt országos elnöke, dr. Balogh István miniszterelnökségi államtitkár és Ortutay Gyula, a párt alelnöke, a Rádió és a Magyar Távirati Iroda elnöke részvételével. A gyűlésre nagy számban vonult fel a város kisgazdaiarsadalma és értelmiségi polgársága, küldöttségileg képviselték magukat a szomszédos városok, falvak kisgazdapárti szervezetei, ott voltak továbbá a Magyar

Nemzeti Függetlenségi Frontban tömörült testvérpártok vezetőségei is testületileg. A demokrácia tiszta és szép ünnepe volt ez a nagygyűlés, a demokratikus pártok összefogása, azzá avatta Tildy Zoltán nagyjelentőségű beszéde, amely az egész magyar láthatárt feltáró jelentőségű fogva tartást a pártvezér szónoklatán és a magyar életre vonatkozólag általános érvényű, nagy és súlyos igazságokat tartalmazott.

Nagyvíván János megnyitó szavai után Tildy Zoltán tartja meg ünnepi beszédét.

egymás kezét a munkáspártokkal és csak északánként találkoztunk egymással, még akkor is próbáltunk fordulni ezen a nehéz és kemény magyar sorson. Az, hogy nem sikerült, annak egyetlen oka: a felül levő réteg tétova volt. Kezében tartotta az ország minden pozícióját, hivatalát, a katonaság és az intézmények felve voltak reakciós árulókkal, akik mindent előbb tudtak, mint az ország vezetői és mielőtt intézkedhettek volna, az árulók gondosan figyelmeztették a maguk gazdait arra, hogy mire kell felkészülni. Még egy utolsó remény volt október tizenötödike, hiszen október tizenegyedikén Szakassza Árpád-al ugy csempésztek be bennünket a Várba Budán, ahol találkoztunk a volt kormányzóval, akinek már előbb világosan megmondtunk Magyarország üzenetét. Magyarország jövőjét nem lehet másképpen elképzelni, csak úgy, hogy a dolgozók millióinak támogatásával bíró demokratikus pártok veszik át a vezetést. Október tizenötödikén is árulók miatt bukott el a tervünk. S ha mérleget készítettünk, egy pillanatra sem kell megtelepednünk arról, hogy kik és mit vékeztek ez ellen a szerencsétlen ország és népe ellen. Azt mondom, mérleget kell alkotni.

van ez mind így, holott másként lehetett volna, mégis azt mondom, hogy a romok felett megtáradtan, megöröstiten, lelünkben hitet el nem veszítve vállaljuk az építést. Csak ez a föld a mienk a világon, ezen kell országot teremteni, ezen kell oltihont teremteni az oltihontalanoknak és hirdetni egy új s tisztább világot. Válaszadjunk ennek a munkának elvégzését és az ország felépítését. Eljenzés, taps.)

— Az építő munkának azonban feltételei vannak. Ahhoz, hogy az építés gyorsan megindulhasson, hogy az építés folyamatosságát semmi és senki meg ne zavarhassa, ahhoz ezeket a feltételeket teljesíteni kell. Legelső sorban le kell zárni a multat. (Ugy van, ugy van) Meg kell mondanunk, hogy Magyarországnak az a rétege kormányozta ezt az országot hosszú években, mondhatni évszázadokon keresztül, amely megmutatta, hogy képtelen az ország vezetésére. Egy emberöltőn keresztül kétszer vitte ugyan az a rendszer a nemzetet szörnyű háborúba. Nemcsak ez az egy vétük van. Az is véték volt, hogy a tiszta népi erőket nem engedték felvonulni. Feltették sajátmaguk érdekét, jobban, mint a közösségét. Nemcsak az a vétük, ami látható

Ha a magyar nép ur Magyarországon, nincs háború

— A láthatatlan véték nagyobb, mert ha ez a rendszer erőszakkal, csalással, hitványsággal el nem zárja a dolgozók útját az ország fórumai felé, nem süllyedtünk volna le. Ha a magyar nép ur, Magyarországon nincs háború, német szövetség, akkor mi a szabad nemzetek társaságában vívtuk volna harcunkat, nem pedig a zsarnokság hitvány és aljas táborában. Ezt sokszor mondtuk a multban és azt mondták nekünk, amikor sürgettük és követeltük a német szövetségből való kiválaszt, hogy mi lesz Magyarországgal, ha megszálunk bennünket a németek, akkor rengeteget kell szenvednünk. En azt mondtam az ország két miniszterelnökének, akik felváltották egymást, hogy tisztában vagyunk azzal, hogy a magyarság a szenvedést nem tudja elkerülni, de más az, hogy ha szabad, öntudatos nép vállalja a szenvedést. Jöjjön az, aminek jönni kell. Más az, hogy ha hitvány szolgazsoldért és bukálunk a szenvedéstől elől. A szenvedés egyik vagy másik módon, de elérte a nemzetet. A külföldiség az, hogy ha szolgák leszünk, azok is maradunk, de ha vállaljuk a szenvedést, a fátárságot, a harcot, magunk szabadságáért és a világ népeinek szabadságáért, a szabad nemzetek társaságában, akkor szenvedésünk a boldogabb magyar élet záloga. Le kell zárunk a multat. Engem üldöztek a családom üldözve volt, a fiam hét hónapig szenvedett a Gestapo börtönében, halálra kerestek. Egyénileg semmi bosszuérzés nincs bennem. Tudom, mennyire dolgoztak ellenségem és tudom a nevüket. Nem ajánlom senkinek, hogy a mult lezárásával az egyéni bosszút érvényesítse. (Eljenzés, taps.)

Ha a mult lezárásánál győzték leszünk, megerdemeljük sorsunkat

— De amikor én megnézem a nemzet sorsát, azt a tenger szenvedést, amelyen keresztül kellett menni, akkor azt mondom, barátaim, hogy a nemzetnek elégtételt kell vennie (Ugy van, ugy van) komolyan és keményen. Soha a jövőre ma

Megtaláltuk a bujdosás idején egymás kezét a munkáspártokkal

— Tudom nagyon jól, hogy ez a város és vidék is ismeri a Független Kisgazdapárt harcát, amelyet 15 esztendőn keresztül látorithatatlannul és útját soha el nem hagyva vívott a magyar nép szabadságáért és az ország megmentéséért. Ennek a harcnak csak utolsó esztendeire akarok rámutatni. Amikor 1939 nyarán világosan láttuk bekövetkezni a náciizmus és fasizmus mohóságát, amely miatt az összeomlás reánk szakadt, a Független Kisgazdapárt egész eddigi politikájához híven szembe szegült az országvesztés botor irányításával és világosan és határozottan újra és újra megmutatta, hogy nem kell ez a politika, mert elvesz az ország. Amikor a németek győzelmeinek lángja a legmagasabbra csapott fel, a Független Kisgazdapárt akkor sem tévedett, nem tévesztette meg egy előre elkészült zsarnokság hatalmának győzelmei. Éppen ezért figyelmeztette az ország kormányát arra, hogy el kell szakadnunk a náciizmustól és fasizmustól, mert ha sorsunkat továbbra is összeköltjük velük, olyan szakadékbba zuhanhat ez a nép és ez a nemzet, nagyon nehéz lesz feltámadni. Figyelmeztítettük az ország volt kormányzóját, figyelmeztettük az egymást váltogató kormányokat arra, megpedig határozottan és kemény szóval. Nemcsak írásban, hanem szóval is minden egyes esetben feleltünk magunk szavát az ellen a véték politikai ellen. Nem rajtuk mulott, hogy ezt a nehéz sorsot, amely reánk szakadt, nem lehetett megváltoztatni. Megmondottuk, hogy hasonlóképpen a fasisztarendszerű államokhoz, nálunk is egy felül levő réteg jobban feltette a maga érdekeit, a maga sorsát, mint a nemzet sorsát. A fasiszta országokban azért tartott olyan sokáig a harc, mert nem az országokról volt szó, hanem pusztán a rézsímról és egy kicsiny életmódról bűnös réteg inkább veszni hagyta a maga népét, pusztulni engedte a maga országát. Nem adta meg magát azért, hogy nyomorult életét és pozícióját egy néhány hónappal meghosszabbítsa. Ezért kellett az emberiségnek, nekünk, magyaroknak ilyen hosszú ideig szen-

vednünk. 1944 március 19-ike egyik legsötétebb napja lesz a magyar történelemnek. Mi, akik határozottan ellenzéki politikát tanusítottunk, bujdosásra kényszerültünk. Engem is tíz perc választott el attól, hogy a náci pribékek kezükre kerítsenek. Utána 10 hónap bujdosása, de a Független Kisgazdapárt a többi párttal együtt ekkor sem adta fel a harcot. **Megtaláltuk a bujdosás idején — amikor már alig volt lehetőségünk —**

A reakció vak volt

— Kedves Polgártársaim! Magyar Testvérem! En bejártam most a szétzúzott ország nagyon sok vidékét. Beszéltem emberek ezreivel, fel tudtam mérni ma már, hogy mennyit vesztett ez az ország emberekben, mennyi fájdalom, mennyi keserűség, kin égeti itt százazrek lelkét, akiknek odavan valakije, akikről elragadtak valakit. Mindent kihever az ember, de begyógyíthatatlan a seb, amely abból származik, hogy valakit elbocsájtottunk ölelő karjaink közül és nem látjuk viszont. **Megszámlálhatatlan ezrek a magyar polgárságból, akiket egy faji gyűlölet kidobott a nemzet testéből és átadott a legszörnyűbb barbarizmusnak, amely valaha volt ezen a világon.** Itt vannak anyagi veszteségeink. Siralom járni Magyarországon. Láttam a tenger pusztulást. Pusztulását mindannak, amit emberkez épített nemzedékeken keresztül. Szeged kivétel, de nagyon kevés kivétel van az országban. Az ember azt hiszi, hogy nem is Magyarországon jár, mikor Szeged falai között van, mert mindenütt máshol, egy-két kivételes esettől eltekintve, csak romot látunk és pusztulást. Nem-

csak nagy dolgaink veszték el, amelyben a nemzet beleépítette verejtékét és áldozatát, nemcsak 1200 hid omlott össze, nemcsak nagy középületek veszték el, nemcsak nagy értékek a tudomány számára, hanem kicsi házak is. Ez a legsiralmasabb, amikor lát az ember apró, kicsi házakat és elgondolja, hogy egy élet takarékosága és minden vesződsége benne volt abban a kicsiny hajlékban, amely most rom és pusztaság és remény sincs arra többet, hogy ugyanaz a család, amelyik ezt összehozta, még egyszer ebben a nemzedékben össze tudja hozni.

— Földjeink igavonó nélkül, gyáraink berendezés nélkül és összetörve vannak. Ha egyszer megszámláljuk ezt a mérhetetlen veszteséget, csak akkor fogjuk megítélni az ország bűnének és vétkének nagyságát, amelyet az elmúlt rendszer elkövetett. Mert állítom, hogy mindennek nem kellett volna bekövetkeznie, ha hallgattak volna ránk, a népek a szavára, amely kifejezi a magyar nép józan ítéletét és akaratát. **De a reakció vak volt és nem hallgatott ránk.** (Meg kell büntetni!)

A romokért nem mi vagyunk felelősek, mégis nekünk kell építeni

— Mi, akik ezt a bűnös politikát elleneztük, itt vagyunk az országromjain. A romokért nem mi vagyunk felelősek és mégis nekünk kell építeni.

Barátaim és Testvéreim! Bármennyire is szemben állunk ezzel az országromító politikával, bármennyire is éreztük lelünkkel, hogy kikéri